

Účelem této práce byla interpretace některých aspektů životního stylu českých technických středních vrstev, tak jak byly zaznamenány v jednom prameni osobní provenience. Tímto pramenem byly Bazikovy životní paměti zahrnující období 1848 až 1910. Za základ zkoumání charakteristiky středních vrstev byla vzata definice podaná Janou Machačovou a Jiřím Matějčkem, která zněla: střední vrstvy v 19. století byly hlavním nositelem nacionalismu; převodovou pákou mezi horními a dolními vrstvami; tvořily 15 až 20% obyvatelstva; byly nositeli nových sociálních funkcí ve společnosti a tím pádem vrůstala jejich sociální moc a prestiž. Tyto nové sociální funkce souvisely se vzrůstem „řídící a správní moci ve státní a ekonomické a sociální oblasti a významu terciální sféry, respektive odborných služeb a svobodných povolání a také vzdělávací a osvětové soustavy; jejich působení mělo velmi často lokální či oborový charakter, s čímž souvisela i držba lokální moci; lokální a odborná moc z nich vytvářela (lokální) elitu; jejich společenský význam neustále rostl, což bylo způsobeno s růstem komplikovanosti sociálních funkcí v ekonomice, správě státu a obcí a v kultuře; byly vrstvou značně proměnou se značným potenciálem k společenskému vzestupu; vyznačovaly se patriarchálním vzorcem rodinného chování, tedy odstupňovanou poslušností v rodinných vztazích, zvláště vůči dětem a ženám a sdružovaly se do spolků, aby hájily své zájmy.

Hlavní snahou této práce bylo nejen tuto definici obohatit o nové poznatky, ale také zjemnit některé její příliš apodikticky podané závěry. Hned na počátku bylo upozorněno, že v této definici chybí některé historicko antropologické a historicko kulturní komponenty, které se vázaly především k životnímu stylu.